

Сербін О.,

зав. відділу НБУВ,
старш. наук. співроб., канд. іст. наук

Галицька С.,

мол. наук. співроб. НБУВ

ЕФЕКТИВНІСТЬ БІБЛІОТЕЧНОЇ СИСТЕМАТИЗАЦІЇ В КОНТЕКСТІ АВТОМАТИЗАЦІЇ ТРАДИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ АНАЛІТИКО-СИНТЕТИЧНОГО ОПРАЦЮВАННЯ ДОКУМЕНТІВ

У публікації розглянуто практичні питання систематизації інформації сучасними технологічними засобами. Проаналізовано процеси систематизації в контексті автоматизації традиційних процесів наукового опрацювання документів. Визначено та проаналізовано технологічні та методичні особливості процесу систематизації крізь призму ефективності кінцевого результату.

Ключові слова: систематизація, аналітико-синтетичне опрацювання документів, автоматизована бібліотечна інформаційна система, технологічна платформа.

The publication deals with the practical issues of information systematization by modern technical capabilities. The systematization process in the context of automation of traditional scientific document handling are studied. The authors define and analyze the technological and methodical characteristics of systematization process through a final result efficiency.

Key words: systematization, analytic and synthetic document handling, automated library information system, technological platform.

В публикации рассмотрены практические вопросы систематизации информации современными технологическими средствами. Проанализированы процессы систематизации в контексте автоматизации традиционных процессов научной обработки документов. Определены и проанализированы технологические и методические особенности процесса систематизации сквозь призму эффективности конечного результата.

Ключевые слова: систематизация, аналитико-синтетическая обработка документов, автоматизированная библиотечная информационная система, технологическая платформа.

Комплексна автоматизація технологічних бібліотечних процесів є одним із найважливіших напрямів розвитку бібліотеки на етапі становлення сучасного інформаційного суспільства. Упровадження інформаційних технологій на кожному етапі оброблення надходжень, використання новітніх програмних і технічних засобів в основних інформаційно-бібліотечних процесах, нові технологічні рішення щодо виконання традиційних технологічних циклів і операцій – це підґрунтя для забезпечення принципово нового рівня організації робочих бібліотечних процесів, зокрема систематизації документів і створення електронних каталогів, які є основою функціонування автоматизованої бібліотечної інформаційно-пошукової системи.

Систематизування документів (аналітико-синтетичне оброблення) – складний інтелектуальний процес, результатом якого є прийняття систематизатором певного класифікаційного рішення згідно з певною системою бібліотечно-бібліографічної класифікації (ББК, УДК тощо) і робочими таблицями класифікації, укладеними з урахуванням особливостей структури та рівня деталізації систематичного каталогу бібліотеки. У цьому контексті зауважимо, що організоване впорядкування спеціалістом інформації проводиться двома способами: логічна обробка інформації та обробка засобами почуттів, емоцій. Логічна обробка інформації характеризується систематичним і послідовним, на основі логічних операцій, перетворенням інформації – це науковий спосіб обробки інформації. Але людина не тільки логічно обробляє інформацію, надаючи їй адекватного щодо відповідних дій вигляду в аспекті реагування на первинний зміст даного інформаційного повідомлення, а обробляє інформацію, переживаючи почуття та емоції. У цьому випадку інформація обробляється на чуттєвому рівні, на внутрішніх емоціональних підвалинах сприйняття дійсності. Сприйняття – пізнавальний процес, який полягає в усвідомленні людиною предметів і явищ, у сукупності всіх їхніх якостей за безпосередньої дії на органи чуття – дуже складний, багатогранний і швидкоплинний процес. Буде неправильним вважати, що фази відбору, обробки та оцінки жорстко розмежовані, мають чітко визначену форму і розташовані за означеною схемою. Насправді ці процеси (відбір, оброблення та оцінка) проходять практично одночасно і миттєво, і цим самим, в одному цілому, складають сприйняття людиною середовища існування. Більше того, систематизація інформації в цілому

здійснюється відповідно до конкретних визначених принципів, але кожній людині притаманна індивідуальність, сприйняття завжди є суб'єктивним, роблячи систематизацію унікальною, по суті, в проєкції на її кінцевий результат. Тому повністю автоматизувати процес систематизування, основним етапом якого є аналіз змісту джерела інформації, неможливо, але можна за допомогою системи автоматизації створити умови, сприятливі для підвищення ефективності та якості праці систематизаторів. Цим і продиктована актуальність даного дослідження. Об'єктом дослідження є бібліотечна систематизація в контексті автоматизації традиційних процесів наукового опрацювання документів. Предметом є ефективність бібліотечної систематизації як результат автоматизації процесів наукового опрацювання документів. Метою є визначення основних рис ефективності бібліотечної систематизації в умовах автоматизації процесів наукового опрацювання документів.

У рамках цієї роботи цінними є міркування про те, що проєктом майбутнього може стати база даних, що містить багатомовний словник слів і словосполучень, зв'язаних нормативними/авторитетними записами для різних класифікацій і предметних рубрик (тезаурусів). Використання такого масиву полегшило б пошук у міжнародних базах даних, у даному разі бібліотеки не будуть залежати від розбіжностей у мовах пошуку та типу класифікації власних електронних каталогів або придбані бази [1, с. 615–619; 2]. Така ідея оптимізації пошуку дуже далекоглядна з огляду на практичну її реалізацію вже сьогодні. Але важливим аспектом сумісності інформаційно-пошукових мов (ІПМ) є не тільки методи їхнього пошуку, а й попередні методи їх систематизації в одну базу даних для реалізації подальшого пошуку. Принагідно варто зазначити, що враховуючи вище вказаний досвід та ідеї, було розглянуто можливість створення такого механізму на основі аналізу ІПМ у цьому та попередніх дослідженнях [4, 5].

У монографії «Технологія організації знанневих ресурсів у бібліотечно-інформаційній діяльності» К. Лобузін, розглядаючи бібліотечні класифікації як засіб організації знань, слушно зауважує: «Бібліотечні класифікації та інші бібліотечні семантичні технології не втрачають своєї цінності в електронному середовищі. Семантична мережа бібліотечного рубрикатора реалізує всі необхідні зв'язки між пошуковими лінгвістичними об'єктами: ієрархічні, синонімічні та асоціативні зв'язки» [3]. Це твердження автора свідчить про

першочерговість змістовності способів систематизації в контексті розвитку форм організації знань.

Сьогодні Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського (НБУВ) опрацьовує надходження за допомогою багатофункціональної системи автоматизації бібліотек (САБ) «РБІС64», яка поєднує усі технологічні етапи опрацювання документів у технологічному циклі «Шлях документа» і є комплексом автоматизованих робочих місць. Інформаційно-пошуковою мовою цієї системи став Рубрикатор НБУВ – робочі таблиці класифікації, побудовані на основі повного варіанта таблиць ББК для наукових бібліотек з урахуванням структури Генерального систематичного каталогу і особливостей фондів НБУВ.

Електронний каталог (ЕК) НБУВ – машиночитаний бібліотечний каталог, складник довідково-пошукового апарату і основний компонент системи автоматизації бібліотеки. Він розкриває зміст фондів друкованих, аудіовізуальних, електронних документів, забезпечує вільний доступ до інформаційних ресурсів НБУВ і реалізації багатоаспектного оперативного інформаційного пошуку, сприяє підвищенню якості інформаційного обслуговування користувачів, тобто визначає функціональні можливості інформаційно-пошукової системи бібліотеки.

ЕК НБУВ, створений завдяки спільній праці висококваліфікованих бібліографів, каталогізаторів, систематизаторів, програмістів та інших фахівців, є сукупністю таких бібліографічних баз даних:

- *ЕС* Електронний каталог НБУВ;
- *JRN* Періодичні та продовжувані видання;
- *RUBR* Рубрикатор НБУВ;
- *VFEIR* Електронні інформаційні ресурси;
- *RUBG* Рубрикатор НБУВ (ТТП).

Масив даних ЕК НБУВ складають бібліографічні описи документів, створені в результаті виконання комплексу технологічних процесів опрацювання надходжень (АРМ «Каталогізатор»), одним з яких є систематизування (рис. 1). Функції систематизаторів у формуванні баз даних ЕК: внесення індексів у бібліографічні описи джерел інформації, редагування баз даних ЕК, ведення бази даних «Рубрикатор НБУВ» (відкриття нових рубрик, внесення змін і доповнень, доповнення рубрик додатковими відомостями тощо).

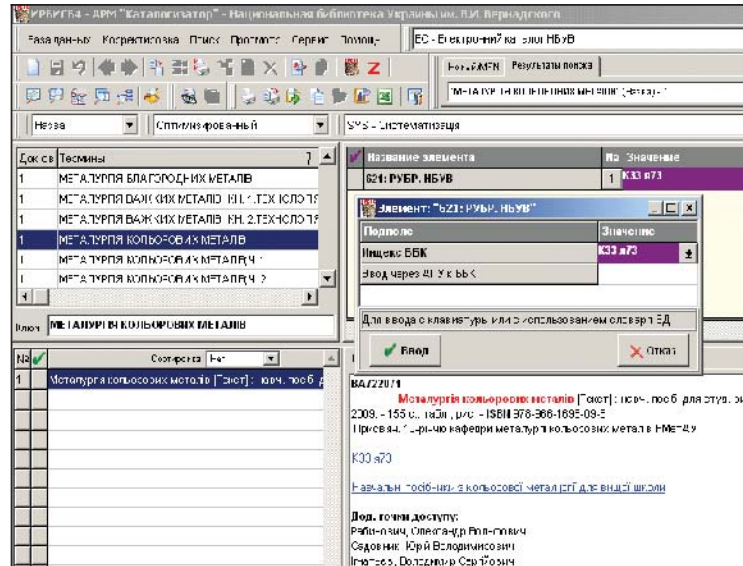

Рис. 1. Автоматизоване робоче місце систематизатора (АРМ «Каталогізатор»)

Систематизування документів здійснюється за загальною методикою систематизації, яка передбачає розкриття змісту документа з найбільшою повнотою, виявлення в ньому найсуттєвішого з наукової точки зору. На якість остаточного класифікаційного рішення, яке обирає систематизатор, впливає забезпечення фахівця методичними, інструктивними, довідковими ресурсами. Саме завдяки можливості використовувати створювану базу даних «ЕК НБУВ» як потужний довідковий та методичний ресурс впровадження САБ «РБІС64» значно полегшило і прискорило трудомісткий процес систематизування документів.

Однією з функцій САБ «РБІС64» є автоматичне формування словників, що дозволяють здійснювати швидкий пошук документів за будь-якими елементами їхніх описів. Так, наприклад, можна скористатися словником ключових слів для перегляду описів документів певної тематики. Для цього потрібно ввести у пошукове поле ключове слово (наприклад, «вишивання»). Результат пошуку — перелік документів, описи яких містять необхідний термін (рис. 2).

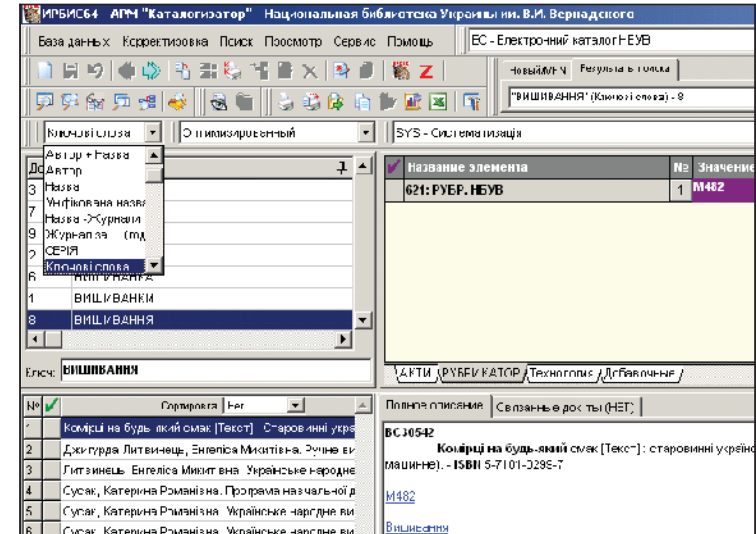

Рис. 2. Пошук документів за словником ключових слів

У разі необхідності натисканням на підкреслений індекс можна перейти до бази даних «Рубрикатор НБУВ» і продивитися методичні вказівки, додаткові заголовки та довідкові відомості до рубрики (наприклад, рубрика «М482 Вишивання»):

«М482» Вишивання

Вишивальні матеріали ; вишивальні нитки ; канва ; канитель ; вишивальне приладдя ; гладь ; рішельє ; тамбур ; хрестик.

Вишивання трикотажних виробів див. М380.605.

Вишивання – вид прикладного мистецтва, спосіб оздоблення тканого полотна нитками. Для вишивання використовують лляні та бавовняні нитки, шовк, вовну, металізовані нитки, бісер, перли, стеклярус, перламутр, скло, дорогоцінне, напівдорогоцінне, виробне каміння тощо.

Канва – тканина розрідженої структури для вишивання, лляна, бавовняна або синтетична (у давнину виготовляли з конопель).

Канитель – тонка спіральна металева (звичайно золота або срібна) нитка для вишивання.

Гладь – шов у вишиванні. Стібки шва розташовуються за контуром узору або повністю заповнюють його. Гладь розрізняють односторонню (узор тільки на правому боці) і двосторонню.

Рішельє – ажурна вишивка, краї (контури) якої обметані петельним швом, а просвіти заповнюються зв'язуючими снуваннями — бридами. Фон тканини вирізують.

Тамбур – вишивка, яка має вигляд ланцюжка; виконують голкою або крючком.

Хрестик – вишивальний глухий односторонній лічильний шов. Виконують хрестик двома діагональними стібками, які перетинаються. При цьому зі спіднього боку утворюються короткі вертикальні та горизонтальні стібки.

Варто зазначити, що словник ключових слів є ненормованим, у нього автоматично потрапляють слова із заголовка та вихідних даних документа (в базі «Електронні інформаційні ресурси» додаються слова з анотацій, переліку ключових слів і повних текстів документів), а вони далеко не завжди є ключовими словами, які дійсно складають його пошуковий образ. Крім того, означені слова зберігають у словнику ті самі форму, відмінок, число тощо, у яких вони вжиті у документі. Тому в процесі систематизування слід використовувати традиційні алфавітно-предметні покажчики до розділів Рубрикатора НБУВ, що дозволяють представити не тільки багатоаспектність систематичного підходу до розкриття змісту документів, а й усю систему зв'язків і розмежувань. Пошук за ключовими словами систематизатори застосовують для уточнення та перевіряння правильності класифікаційного рішення, особливо у складних випадках систематизації, для з'ясування випадків дублювання певних тем у різних розділах і підрозділах тощо.

Для перегляду описів усіх документів, зібраних під певною рубрикою та її підрубриками, необхідно скористатися пошуком у базі даних «ЕК НБУВ» за Рубрикатором НБУВ. У цьому випадку у пошукове поле потрібно ввести індекс цієї рубрики (рис. 3). Очевидно, що на такий перегляд у картковому систематичному каталозі систематизатор витрачає значно більше часу, особливо, якщо йому потрібно швидко переглянути декілька рубрик із різних розділів Рубрикатора НБУВ. Слід підкреслити, що САБ «ІРБІС64» надає оперативний доступ до усього масиву рубрик ЕК, за необхідності можна за лічені хвилини ознайомитися зі структурою будь-якого розділу або підрозділу ЕК і певними рубриками (зазвичай систематизатор має на робочому місці друковані таблиці класифікації лише закріплених за ним розділів).

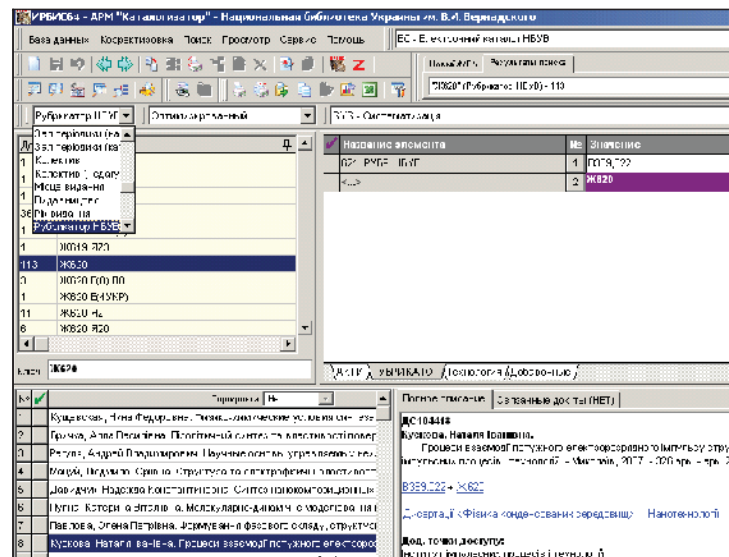

Рис. 3. Пошук документів за Рубрикатором НБУВ

У складних випадках систематизації, коли потрібно визначити місце в класифікаційній ієрархії для нових термінів, понять або технологій, чи в разі розглядання специфічних питань вузькопрофільної тематики, систематизатори використовують довідкові, енциклопедичні видання, інтернет-ресурси тощо. У деяких випадках корисно переглянути описи попередніх видань певного автора. Безумовно, пошук документів за автором в електронному каталозі займає значно менше часу порівняно з пошуком у картковому алфавітному каталозі (рис. 4).

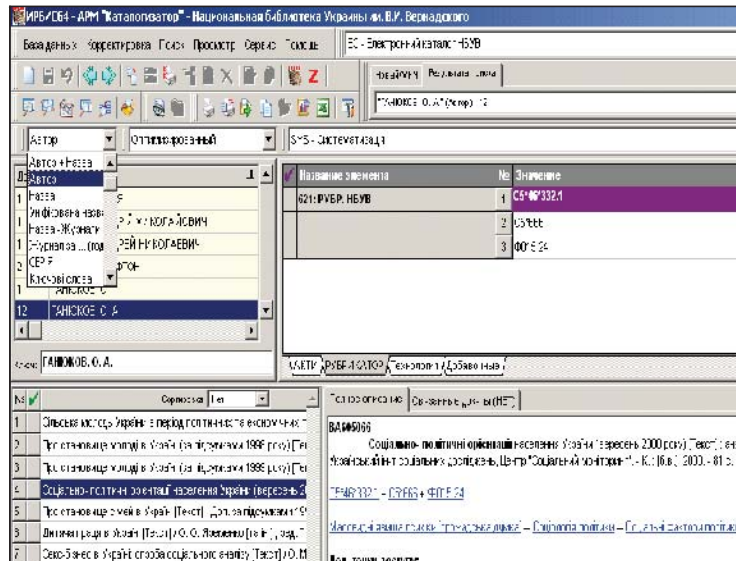

Рис. 4. Пошук документів за автором

Також САБ «ІРБІС64» дозволяє прискорити процес опрацювання надходжень за рахунок копіювання індексів, яке є можливим у деяких випадках. Наприклад, під час опрацювання дисертацій дублюють індекси відповідних авторефератів, які, переважно, надходять до бібліотеки раніше за дисертації.

Копіювання індексів буває можливим під час оброблення другого і наступних видань, довідників, словників, енциклопедій, праць щорічних конференцій, семінарів, деяких навчальних посібників тощо. Наприклад, електронний каталог містить описи видань «Українського орфографічного словника». Усім виданням надано один і той самий індекс – Ш141.14-418, який можна скопіювати та перенести в опис наступного видання словника (рис. 5).

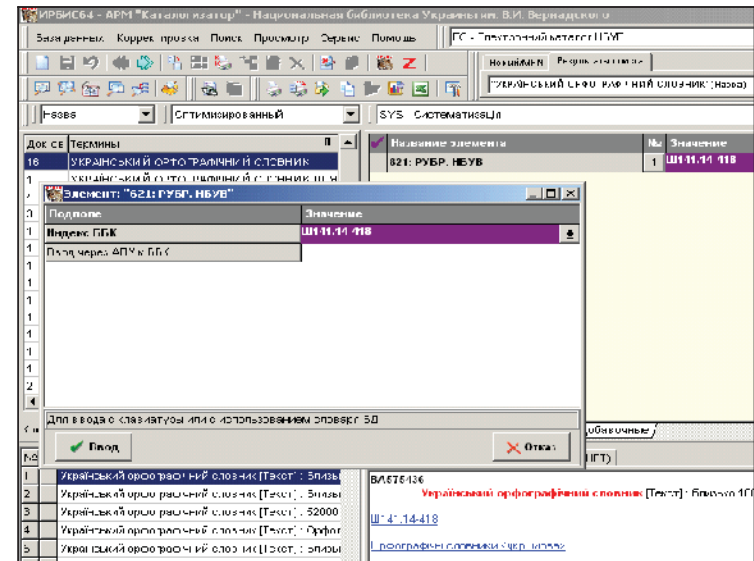

Рис. 5. Копіювання індексу Рубрикатора НБУВ з попереднього видання

Копіювання індексів з попередніх видань суттєво скорочує час оброблення надходжень, але запозичувати індекси потрібно дуже обережно, тому що документи, назви яких навіть повністю збігаються, можуть мати зовсім різний зміст або бути присвяченими різним аспектам розглядання одного й того самого предмета (теми). Також окремі частини багатотомного видання, поєднані загальною назвою, можуть мати різні індекси Рубрикатора НБУВ відповідно до змісту цих частин. Наприклад:

Металургія кольорових металів: підруч. для студ. вищ. навч. закл., які навч. за напрямом «Металургія» / ред. І. Ф. Червоний ; Запорізька держ. інженерна академія. – Запоріжжя : ЗДІА, 2008.

Ч. 1 : Сировинні ресурси і виробництво / В. І. Пожуєв [и др.] К33 я73-1

Ч. 2 : Збагачення руд кольорових металів / В. О. Смирнов [та ін.] И41,33 я73-1

Ч. 4 : **Металургія благородних металів** / М. О. Маняк [та ін.]
К234 я73-1 + К344 я73-1

САБ «ІРБІС64» автоматично формує перелік усіх уведених індексів. Використання цього переліку дозволяє прискорити процес введення індексів та уникнути при цьому помилок (рис. 6).

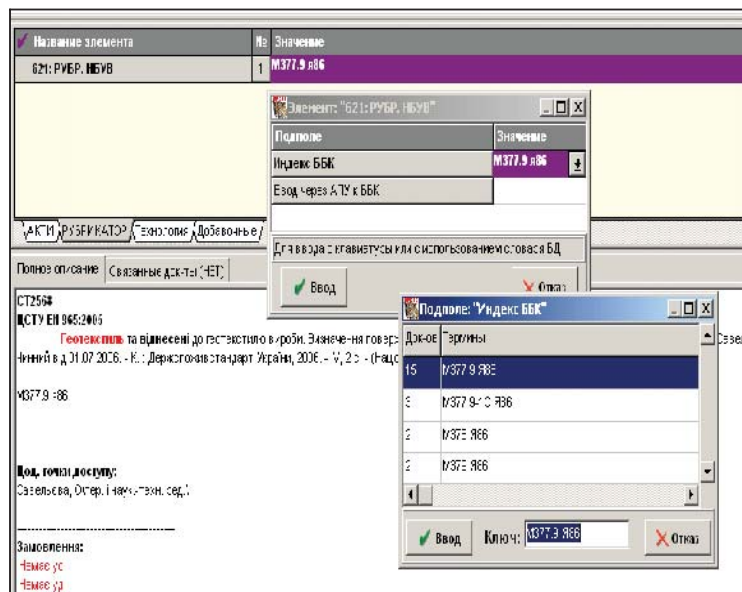

Рис. 6. Введення індексу Рубрикатора НБУВ з переліку індексів

Отже, можна констатувати, що використання сучасної комп'ютерної технології у традиційному бібліотечному процесі, яким є систематизування документів, надає систематизатору низку суттєвих переваг, а саме:

- оперативний пошук документів за будь-якою ознакою: ключовими словами, автором, назвою, індексом Рубрикатора НБУВ тощо;

- доступ до усіх розділів і підрозділів Рубрикатора НБУВ, можливість швидко переглянути будь-яку рубрику і методичні вказівки до неї;

- оперативний пошук масиву документів, зібраних під певною рубрикою;

- швидкий перехід з однієї бази даних до будь-якої іншої;

- можливість оперативного внесення змін, копіювання індексів з попередніх видань;

- можливість одночасної роботи з будь-якою базою даних довільної кількості фахівців;

- наявність в ЕК бази даних Рубрикатора НБУВ (ТТП), яка містить таблиці територіальних типових поділів;

- швидкодія системи автоматизації, зручність у користуванні.

Таким чином, упровадження САБ «ІРБІС64» зумовило перехід до автоматизованої систематизації, технологія якої поєднує інтелектуальний процес вибору основних рішень про склад пошукового образу документа з виконанням формальних процедур за допомогою засобів САБ.

З представленою огляду наочно видно, що ефективність процесів систематизування прямо пропорційна компетентному застосуванню технологічних рішень на платформі автоматизованої бібліотечної системи, коли традиційні процеси інтелектуального характеру органічно інтегруються в інформаційно-технологічну площину здійснення наукового опрацювання документів. Автоматизація процесів наукового опрацювання документів зумовлює оперативність виконання певних завдань, але вимагає вищої кваліфікаційної підготовки співробітників. За таких умов систематизатору потрібно не просто здійснювати аналітичну роботу зі змістом документа, але й компетентно володіти технологічними можливостями платформи, що є по суті концентратором і механізмом процесу систематизації. Отже, систематизація виступає не просто свідченням необхідності залучення новітніх програмних рішень, а й інтерпретатором суто технічних можливостей засобів автоматизації у змістовну форму аналітико-синтетичного опрацювання інформаційних даних у контексті ефективності кінцевого результату.

Список використаних джерел

1. *Лавренова О. А.* Лингвистика информационных систем и межбиблиотечное сотрудничество / О. А. Лавренова // Библиотеки и ассоциации в меняющемся мире: 4-я Междунар. конф. «Крым–1997» : Материалы конф. – 1997. – Т. 2. – С. 615–619.

2. Лобузін К. В. Бібліотечні класифікації в сучасних інформаційних сервісах : монографія / К. В. Лобузін, / НАН України ; Нац.б-ка України ім. В. І. Вернадського – К., 2010. – 132 с.

3. Лобузін К. В. Технології організації знаньних ресурсів у бібліотечно-інформаційній діяльності : монографія / К. Лобузін ; відп. ред. О. С. Онищенко ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – К., 2012. – 249 с.

4. Сербін О. Конгломерат інформаційно-пошукових мов як консолідаційна модель загального механізму впорядкування та пошуку бібліографічної інформації / Олег Сербін // Бібл. вісн. – 2008. – № 1. – С. 3–10.

5. Сербін О. О. Історія, сучасний стан та перспективи розвитку бібліотечно-бібліографічних класифікацій в Україні : автореф. дис. канд. іст. наук: 07.00.08 / О. О. Сербін ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – К., 2008. – 16 с.

Сербін О., Галицька С. Ефективність бібліотечної систематизації в контексті автоматизації традиційних процесів аналітико-синтетичного опрацювання документів.

Ключові слова: систематизація, аналітико-синтетичне опрацювання документів, автоматизована бібліотечна інформаційна система, технологічна платформа.

Сьогодні Національна бібліотека імені В. І. Вернадського (далі – НБУВ) опрацьовує надходження за допомогою багатофункціональної системи автоматизації бібліотек (далі – САБ) «ІРБІС64», яка поєднує усі технологічні етапи опрацювання документів у технологічному циклі «Шлях документа» і є комплексом автоматизованих робочих місць. Інформаційно-пошуковою мовою цієї системи став Рубрикатор НБУВ – робочі таблиці класифікації, побудовані на основі повного варіанта таблиць ББК для наукових бібліотек з урахуванням структури Генерального систематичного каталогу й особливостей фондів НБУВ.

Масив даних електронного каталогу НБУВ (далі – ЕК НБУВ) складають бібліографічні описи документів, створювані в результаті виконання комплексу технологічних процесів опрацювання надходжень, одним з яких є систематизування. Функції систематизаторів у формуванні баз даних ЕК: внесення індексів в бібліографічні описи джерел інформації, редагування баз даних ЕК, ведення бази даних

«Рубрикатор НБУВ» (відкриття нових рубрик, внесення змін і доповнень тощо).

Використання сучасної комп'ютерної технології у традиційному бібліотечному процесі, яким є систематизування документів, надає систематизатору низку суттєвих переваг, а саме: оперативний пошук документів за будь-якою ознакою (ключовими словами, автором, назвою, індексом Рубрикатора НБУВ тощо); доступ до усіх розділів і підрозділів Рубрикатора НБУВ, можливість швидко переглянути будь-яку рубрику і методичні вказівки до неї; оперативний пошук масиву документів, зібраних під певною рубрикою; швидкий перехід із однієї бази даних до будь-якої іншої; можливість оперативного внесення змін, копіювання індексів з попередніх видань; можливість одночасної роботи з будь-якою базою даних довільної кількості фахівців; наявність в ЕК бази даних Рубрикатор НБУВ, яка містить таблиці територіальних типових поділів; швидкодія системи автоматизації.

Отже, впровадження САБ «ІРБІС64» зумовило перехід до автоматизованої систематизації, технологія якої поєднує інтелектуальний процес прийняття основних рішень про склад пошукового образу документа з виконанням формальних процедур за допомогою засобів САБ.

Serbin O., Halytska S. Effectiveness of library systematization in context of automation of traditional processes of analytic and synthetic documents processing

Key words: systematization, analytic and synthetic document handling, automated library and information system, technological platform.

Nowadays V. Vernadsky National Library of Ukraine (hereinafter – VNLU) processes documents by means of multifunctional library computerization system (hereinafter – LCS) «ІРБІС64» which is the complex of computerized workstations and unites all stages in technological cycle «Document Path». Rubricator of VNLU is using as information retrieval language in this system. It is a classification worksheets that are based on the full version of Library Bibliographic Classification for scientific libraries taking into account General systematic catalogue structure and funds of NLUV features.

Data array of VNLU electronic catalogue (hereinafter – VNLU EC) consists of documents bibliographic records creating as a result of execution of technological processes complex one of which is process of

systematization. The functions of systematizers in databases of VNLU EC forming are: input of indexes of RNBUEV in bibliographic records for sources of information, editing databases of VNLU EC, management of data base “Rubricator of VNLU” (new entries creating, modification and addition of existing entries etc.)

Using of modern computer technology in such traditional library process as a documents systematization creates essential advantages line for systematize. There are rapid search of documents by any grounds (keywords, author, title, index of RVNLU etc.), access to sections and subsections of RVNLU, the ability to quickly view any rubric and methodical instructions, operative search of list of documents collected under a specific heading, fast transition from one database to any another, the possibility of operative changes, indexes copying from previous editions, ability of simultaneous working with one database of more than one user, the presence in the VNLU EC of Territorial Subdivisions database of RVNLU, efficiency of automation system.

Thus, the introduction of LCS «IRBIS64» caused the transition to automated systematization. Its technology combines intellectual process of making decisions regarding the composition of the document search image with the implementation of formal procedures by means of LCS.

Сербин О., Галицкая С. Эффективность библиотечной систематизации в контексте автоматизации традиционных процессов аналитико-синтетической обработки документов.

Ключевые слова: систематизация, аналитико-синтетическая обработка документов, автоматизированная библиотечная информационная система, технологическая платформа.

Сегодня Национальная библиотека имени В. И. Вернадского (далее – НБУВ) обрабатывает поступления с помощью многофункциональной системы автоматизации библиотек (далее – САБ) «ИРБИС64», которая объединяет все технологические этапы обработки документов в технологическом цикле «Путь документа» и является комплексом автоматизированных рабочих мест. Информационно-поисковым языком этой системы стал Рубрикатор НБУВ — рабочие таблицы классификации, построенные на основе полного варианта таблиц ББК для научных библиотек с учетом структуры Генерального систематического каталога и особенностей фондов НБУВ.

Массив данных электронного каталога НБУВ (далее – ЭК НБУВ) составляют библиографические описания документов,

создаваемые в результате выполнения комплекса технологических процессов обработки поступлений, одним из которых является систематизация. Функции систематизаторов в процессе формирования баз данных ЭК: внесение индексов в библиографические описания источников информации, редактирование баз данных ЭК, ведение базы данных Рубрикатор НБУВ (открытие новых рубрик, внесение изменений и дополнений и т. д.).

Применение современной компьютерной технологии в традиционном библиотечном процессе, которым является систематизация документов, представляет систематизатору ряд существенных преимуществ, а именно: оперативный поиск документов по любому признаку: ключевым словам, автору, названию, индексу Рубрикатора НБУВ и т. д.; доступ ко всем разделам и подразделам Рубрикатора НБУВ, возможность быстро просмотреть любую рубрику и методические указания к ней; оперативный поиск массива документов, собранных под определенной рубрикой; быстрый переход из одной базы данных в какую-либо другую; возможность оперативного внесения изменений, копирования индексов из предыдущих изданий; возможность одновременной работы с какой-либо базой данных произвольного количества специалистов; наличие в ЭК базы данных “Рубрикатора НБУВ”, которая содержит таблицы территориальных типовых делений; быстродействие системы автоматизации.

Таким образом, внедрение САБ «ИРБИС64» обусловило переход к автоматизированной систематизации, технология которой объединяет интеллектуальный процесс принятия основных решений относительно состава поискового образа документа с выполнением формальных процедур с помощью средств САБ.